

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu..I.. / Semestrul..II

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie și Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/calificarea*	Identități regionale în Europa central-răsăriteană/ Cod calificare: istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), asistent de cercetare în istorie (COR 263308). Cod calificare conform ESCO (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) (https://www.anc.edu.ro/competente/): 2633 - Filozofi, istorici și specialiști în științe politice; 2422 - Specialiști în domeniul politicilor administrative / Acces în ciclul de doctorat (Istorie)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Identități regionale în Principatul Transilvaniei			2.2. Cod disciplină		MIR 1204	
2.3. Titularul activității de curs			Cosmin Popa-Gorjanu					
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Cosmin Popa-Gorjanu					
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O	

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
a.Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
b.Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
c.Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					29
d.Tutoriat					2
e.Examinări					2
f.Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	79
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	4+42=46
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite**	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Aplicarea metodelor istorice calitative și cantitative. Utilizează metode calitative (interviuri, studii de caz, analiză de discurs) și statistice în cercetarea identităților regionale și a comunităților istorice. C9. Conceptualizare teoretică și sinteză interdisciplinară. Formulează concepte teoretice și modele interpretative pentru înțelegerea identităților și a proceselor istorice complexe.
Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință– prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea și utilizarea terminologiei și a metodologiei de cercetare specifice examinării istoriei regiunilor și a identităților regionale în evul mediu
7.2 Obiectivele specifice	Cunoașterea dezbaterilor referitoare la regiuni și identitățile regionale din perspectivă istorică și în legătură cu dezbaterile contemporane legate de regionalizare. Familiarizarea cu aspectele medievale dezvoltării regiunilor și identităților regionale.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere.	Prelegere, conversație	2 ore
2. Formarea principatului Transilvaniei Bibliografia: Dörner, Anton E., „Circumstanțele formării principatului Transilvaniei și a curții princiare. Primul deceniu de evoluție (1541-1551)”, <i>Banatica</i> , 28 (2018), p. 497-522. Feneșan, Cristina, <i>Constituirea principatului autonom al Transilvaniei</i> , București, Editura Enciclopedică, 1997, pp. 48-118.	Prelegere, conversație, discuție	2 ore
3. Problemele stărilor în hotărârile dietelor ardelenale la mijlocul secolului al XVI-lea. Dieta de la Târgu Mureș (aspecte de organizare militară), 2 ianuarie 1535 (EOE, pp. 613-615); Dieta de la Turda, 22 aprilie 1540 (aspecte judecătorești) (EOE I, pp. 161-168; Dieta de la Sighișoara, 29 august 1540 (EOE, I, pp. 39-2; Chemarea nobililor la adunarea de la Turda adresată brașovenilor (14 ianuarie 1541), EOE II, p. 61-62 (în pdf. 196-97); Hotărârile adunării sașilor de la Sibiu, 5 decembrie 1541, EOE, pp. 74 (în pdf. 209).	Prelegere, analiză de documente	2 ore
4. Implicațiile fenomenului confesionalizării în dinamica identităților locale/subregionale/regionale. Bibliografia:	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	2 ore

Szegedi, Edit, „Constituirea și evoluția principatului Transilvaniei (1541-1690), în <i>Istoria Transilvaniei</i> , vol. II, coord. Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, András Magyar, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvanie, 2007, p. 106-120.		
5. Poziția stărilor în primele decenii de existență a principatului Transilvaniei.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	2 ore
6. Principatul Transilvaniei în prima jumătate a secolului al XVII-lea.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	2 ore
7. Principatul Transilvaniei în cursul celei de-a doua jumătăți a secolului al XVII-lea.	Prelegere, discuție, analiză de concepte.	2 ore
Bibliografie: Andea, Susana, „Instituțiile centrale și locale în Transilvania”, <i>Istoria Românilor vol. V, O epocă de înnoiri în spirit european (1601-1711/1716)</i> , coord. Virgil Căndea, București, Editura Enciclopedică, 2003, p.679-743. Andea, Susana, Avram Andea, „Principatul Transilvaniei în vremea Rákóczeștilor”, în <i>Istoria Românilor vol. V, O epocă de înnoiri în spirit european (1601-1711/1716)</i> , coord. Virgil Căndea, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 181-208. Ildem, „Transilvania în timpul lui Mihai Apafi I”, în <i>Istoria Românilor vol. V, O epocă de înnoiri în spirit european (1601-1711/1716)</i> , coord. Virgil Căndea, București, Editura Enciclopedică, 2003, p. 341-368. Andreescu, Ștefan, <i>Restitutio Daciae (Relațiile politice dintre Țara Românească, Moldova și Transilvania în răstimpul 1526-1593)</i> , București, Editura Albatros, 1980. Dörner, Anton E., „Circumstanțele formării principatului Transilvaniei și a curții princiare. Primul deceniu de evoluție (1541-1551)”, <i>Banatica</i> , 28 (2018), p. 497-522. Felezeu, Călin, <i>Statutul Principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta Otomană (1541-1688)</i> , Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1996. Feneșan, Cristina, <i>Constituirea principatului autonom al Transilvaniei</i> , București, Editura Enciclopedică, 1997. Szegedi Edit, „Constituirea și evoluția principatului Transilvaniei (1541-1690), în <i>Istoria Transilvaniei</i> , vol. II, coord. Ioan-Aurel Pop, Thomas Năgler, András Magyar, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvanie, 2007, p. 106-120.		
8.2. Seminar-laborator		
1. Introducere (2 ore)		2 ore
2. Georg Reicherstorffer, „Chorographia Transilvaniei”, 1550. Bibliografia: M. Holban, <i>Călători străini</i> , București, 1968, vol. I, pp. 181-186, 207-226, 227-230. (2 ore)		2 ore
3. Transilvania în descrierile lui Nicolaus Olahus Bibliografia: M. Holban, <i>Călători străini</i> , vol. I, București, 1968, pp. 484-485, 486-500. Cornelia Popa-Gorjanu, <i>Nicolaus Olahus, istoricul</i> , Cluj-Napoca, Editura Mega, 2023, p. 72-82, 108-127. (2 ore)		2 ore
4. Transilvania în descrierile lui și Anton Verancsics Bibliografia: M. Holban, <i>Călători străini</i> , vol. I, p. 393-396, 397-421, 422-426 (4 ore)		4 ore
5. Georg Werner și Paul Bornemisza despre realitățile sociale, politice și economice din Transilvania la mijlocul sec. XVI. Bibliografia: M. Holban, ed., <i>Călători străini</i> , vol. II, 1970, pp. 13-16, 17-86, 87-91, 92-96. (4 ore)		4 ore

6. Giovan Andrea Gromo, Descrierile Transilvaniei Bibliografia: Holban, <i>Călători străini</i> , vol. II, pp. 312-315, 316-324, 325-371. (2 ore)		2 ore
7. Antonio Possevino despre Transilvania. Bibliografia: Holban, ed., <i>Călători străini</i> , vol. II, București, 1970, pp. 533-530, 531-590, 591-595. (2 ore)		2 ore
8. Transilvania secolului al XVII în memoriile lui Nicolae Bethlen. Analizarea detaliilor și percepțiilor de istorie culturală (educație, rudenie, practici și valori domestice), socială, politică, religioasă, militară. Bibliografia: Nicolae Bethlen, <i>Descrierea vieții sale de către el însuși</i> , Cluj-Napoca, 2004. (10 ore)		10 ore
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei corespund cu așteptările comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului. Perspectiva istorică asupra dezvoltării regionale, care reprezintă o prioritate la nivelul Uniunii Europene, este prea puțin cunoscută profesioniștilor care activează în instituțiile interesate în această prioritate. Cursul oferă astfel posibilități de aprofundare a unei problematice semnificative și de deprindere a unor competențe istorice necesare în diverse sectoare de interes general, cum ar fi conceperea și desfășurarea politicilor de dezvoltare regională. Abordările din domeniile științelor sociale (politice, economice, sociologice) sunt insuficiente. Politicile de dezvoltare regională proiectate fără o perspectivă istorică autentică sunt incomplete.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	-Însușirea terminologiei specifice domeniului de investigare a identităților regionale din perspectivă istorică.	-Referat. Utilizarea corectă a terminologiei de specifice investigării identităților regionale ca fenomen istoric.	-60 % -40%
10.5 Seminar/laborator	- Participarea activă la discuțiile pe teme și subtemele tratate în seminar.	- Efectuarea a două prezentări de seminar.	
10.6 Standard minim de performanță: Realizarea unei lucrări de semestru din tematica de curs care se bazează pe analiza izvoarelor și folosirea literaturii secundare aferente temei. Tema se stabilește prin consultare cu titularul de curs.			

Data completării
25 Septembrie 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
01.10.2025

Semnătura directorului de departament